
Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ Одобрени проекти за 9 млрд. лв. чакат еврофинансиране

http://www.klassa.bg/news/Read/article/187170_%D0%9E%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+9+%D0%BC%D0%BB%D1%80%D0%B4.+%D0%BB%D0%B2.+%D1%87%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D1%82+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5

Одобрените проекти по оперативните програми и програмата за селските райони през тази година достигат 9 млрд. лв., съобщи министърът по европейските фондове Томислав Дончев след дискусия за гражданското наблюдение на системата за предоставяне на публичната информация за управлението на средствата от европейските фондове (ИСУН). По думите му това позволява да се приемат за реални заложените в бюджета за догодина общо 4,5 млрд. лв. от европейските програми. Предвиденият за 2012 г. финансов ресурс представлява 15% от бюджетните разходи и 5% от БВП на България. Министърът по управление на евросредствата очаква още разплатените пари до края на годината да бъдат с 1,1 млрд. повече от заложените в бюджета.

България е единствената страна в ЕС, която изработи модул за публичен достъп, с което гарантира публичност за начина, по който страната усвоява еврофондовете, подчерта Дончев. Това е системата ИСУН, създадена като регистър, който освен от администрацията ни ще може да се ползва и от ЕК, ОЛАФ и управляващите органи на отделните оперативни програми. В момента се обсъжда дали системата да се ползва след приключване на този програмен период и стартирането на следващия от 2014 г., или да се създаде нова информационна система. Министърът, координиращ средствата от ЕС, предложи подобен модул като на ИСУН да се разработи и за наблюдение на начина, по който се харчат парите на публичната и общинската администрация.

Може да се въведе правило 5% от европейските пари да могат да бъдат задържани в следващия програмен период 2014 - 2020 г., докато страната не докаже добра усвояемост на останалите средства, съобщи от Брюксел заместник-председателят на парламентарната комисия по контрол на усвояването на европейските средства Меглена Пругчиева, цитирана от Дарик радио. И ако дадена държава в периода на изпълнение на проектите покаже много добри резултати и ефективност, тези „замразени“ 5% да бъдат активирани и допълнително пуснати, за да се стимулира и получи нужният ефект.

Идеята все още се обсъжда в Европейския парламент. Пругчиева допълни, че вероятно в следващия програмен период европарите за земеделие ще бъдат включени в общата референтна рамка на страната заедно с останалите структурни фондове. Тя обясни, че това ще е голямо предимство, защото в момента „като че ли говорим за два различни свята и за две различни теми, вместо да обединим и земеделските, и аграрния фонд, и структурните фондове“.

✓ Fitch: Бюджет 2012 ще помогне на България да намали дефицита си

http://www.klassa.bg/news/Read/article/187148_Fitch%3A+%D0%91%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82+2012+%D1%89%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0++%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%B8+%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B0+%D1%81%D0%B8

Международната агенция Fitch съобщи, че новият бюджет, който българският парламент одобри в сряда, ще помогне на страната да намали допълнително дефицита си. Рейтинговата агенция обяви, че одобрява бюджет 2012 и запазва положителната си перспектива за България, предаде БГНЕС. Въпреки това тя подчерта, че е малко вероятно рейтингът ни да бъде повишен без икономически ръст и стабилизиране на банковия сектор.

Припомняме, че в заложения план на хазната за догодина се цели дефицит от 1,3% от БВП. Това е предпоставка за икономически растеж от 2,9% - ниво, което според нас е оптимистично с оглед забавянето на еврозоната, обясняват експерти от агенцията. Европейската комисия например предвижда българският ръст да бъде едва 2,3%.

Кредитната позиция на страната е на прав път, категорични са от Fitch. Според доклада на оценителя икономиката ни показва завидна гъвкавост при приспособяването си към световната финансова криза. Възстановяването обаче изцяло е зависело от износа и очакванията са сега то да се забави заради повишаващия се риск от рецесия в еврозоната. Според експертите тези причини правят перспективите пред България несигурни.

Все пак от Fitch отчитат сериозните проблеми в банковата ни система, тъй като броят на необслужваните кредити продължава да се покачва, въпреки че ръстът им забави темп спрямо началото на кризата. Експертите са притеснени и заради големия брой български банки, които са чужда собственост. Гръцки и италиански институции контролират над 40% от активите на банковата система и е малко вероятно гръцките банки да са в състояние да рекапитализират българските си клонове, ако се стигне до значително влошаване на качеството на активите. Италианската UniCredit Bulbank пък притежава близо 15% от българските банкови активи и според нас има голяма вероятност ръководството на институцията да й предостави допълнителен капитал, ако се нуждае от такъв, смятат от агенцията. Предкризисните темпове на растеж от над 6% се уповаваха на огромния поток от капитали и скоростен ръст на банковите кредити в

частния сектор, които вече не съществуват, пише в доклада. Липсата вероятно ще се отрази на българския БВП. "Считаме, че българската банкова система е достатъчно силна, за да издържи на евентуално екстремно влошаване на гръцките и италианските финансови системи. Това отчасти се дължи на клоновете, които са сравнително малки спрямо "родителите" си, тъй като нямат значително участие в гръцките и италианските дългове", категорични са от Fitch. Въпреки силата на финансовата система, не можем изцяло да отхвърлим възможността за възникване на финансова паника в България. Ако това се случи, ще очакваме БНБ да действа бързо, за да осигури ликвидност на най-големите банки в страната, завършва анализа си Fitch.

✓ Менда Стоянова, председател на комисията по бюджет и финанси в НС: Консервативният бюджет ни спасява от зависимостта от чуждите пазари

<http://www.klassa.bg/news/Read/Article/187177-%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0+%D0%A1%D1%82%D0%BE%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%2C+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB+%D0%BD%D0%B0+%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D0%BE+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82+%D0%B8+%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8+%D0%B2+%D0%9D%D0%A1%3A++%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82+%D0%BD%D0%B8+%D1%81%D0%BF%D0%B0%D1%81%D1%8F%D0%B2%D0%B0++%D0%BE%D1%82+%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%82%D0%B0+%D0%BE%D1%82+%D1%87%D1%83%D0%B6%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B8>

- Г-жо Стоянова, от една страна, ви обвиняват, че запазвате консервативната философия и рамката на бюджета, а от друга страна, като предприемете по-радикални мерки, пак срещате сериозен отпор, например за административната реформа. Каква е цялостната ви концепция? Провеждате ли определена политика чрез бюджета?

- Аз няма да коментирам изказванията на опозицията, защото те си противоречат. Но ще коментирам бюджета такъв, какъвто е, защото той отразява нашата политика. На първо място, това е един бюджет на финансовата стабилност на държавата, което за мен е една дългосрочна цел в рамката на валутния борд, но и с оглед на бъдещото развитие на държавата и на всички следващи поколения. Този бюджет не само че запазва финансовата стабилност, но прави крачка напред, като продължава да намалява планирания дефицит и за 2012 г. той е 1,3% от консолидираната фискална програма, или 1 млрд. лв., което е 2 пъти по-ниска стойност от 2011 г. Имаме амбицията в следващите две години да постигнем напълно балансиран бюджет. Смятам, че това трябва да се оценява изключително положително, като имаме предвид случващото се в Европа. Има голяма несигурност в икономическата политика на европейските страни, свидетели сме и на политически кризи в резултат на дългови проблеми или на това, че стабилизационната политика не дава очаквания бърз резултат. Затова и през 2012 г. приходите са изключително консервативно планирани на база по-нисък ръст от предвидения на БВП и цялото изпълнение всъщност е насочено за намаляване на дефицита. Така че дори при изключително лош сценарий на развитие на международната икономическа система и невъзможност да се реализират планираните приходи това би рефлектирало с увеличение на дефицита до равнището на 2011 г., а това би стопило заложената разлика. Едновременно с това в разходната част не е предвидено увеличение като цяло. Аз категорично възразявам на твърдението, че чрез бюджета не провеждаме политика. На първо място, това е политиката на ниско и стабилно равнище на данъците. Не бива да забравяме, че повечето европейски държави, дори някои от най-развитите, ги повишиха, понижиха пенсиите и заплатите в държавния сектор.

- Друга критика към бюджета е, че сте заложили на погрешна логика и на неправилни изчисления ръста на БВП. Смятате ли, че сте предвидили всички рискове?

- Вторият приоритет на бюджета е усвояването на еврофондовете. Това е една сериозна и амбициозна цел. Критикуват ни, че тя е непостижима. Но ако правителството не си постави високи цели, никога няма да ги постигне. За мен тази цел е изпълнима при вече сключените договори по изпълняващи се проекти и натрупания административен капацитет. Около 900 млн. лв. отделя републиканският бюджет за съфинансиране на тези средства. Имаме и механизъм за мостово финансиране на бенефициентите – общини и държавни институции, при усвояването на средствата. Смятам, че ако това се случи, ще имаме действителен ръст на БВП. Нашата цел е да се справим сами и да не сме зависими от външните пазари. Ако го постигнем, това би довело до завъртане на колелото и постигане на планирания растеж. Запазването на данъците допълнително осигурява условия за постигане на по-добра усвояемост на средствата от еврофондовете. Това стимулира бизнеса да продължи да инвестира, включително и за да привлече евросредства, защото знаете, че е нужно и собствено съфинансиране. Споменатите две икономически политики са в синхрон и ако те проработят, ние ще се справим със задаващата се рецесия. Третата голяма политика е запазване на доходите на най-уязвимите групи. Основният ни стремеж е, освен да запазим и осигурим пенсиите, но и да не позволим намаляване на доходите на държавната администрация. В бюджета има предвидени 280 млн. лв. повече за пенсии.

- Как се отнасяте към предложението на опозицията да се създаде преференциален режим за малките и средните предприятия и да се намали тежестта върху едноличните търговци, които плащат патентен данък?

- Данъците в България, особено преките, са достатъчно ниски и няма накъде повече да се намаляват. С въвеждането на такива ниски данъчни нива по време на управлението на опозицията на практика ни лишиха от възможността сега да създаваме данъчни стимули за бизнеса във време на криза и рецесия. Вън от политическата закачка, данъците бяха намалени в периода на растеж и едва ли беше необходимо да се стимулира допълнително прегряването на икономиката. Но това е минало. По-скоро на бизнеса е нужна стабилна и дългосрочна данъчна политика и той я има. Това е нужно и на инвеститорите – чужди или български. Трябва да се търсят и допълнителни средства за стимулиране на бизнес средата. Тук би трябвало да включим и осигуряване на стабилността на цялата банкова система, която остана незасегната във финансовата буря, разразяваща се около нас. Това е благодарение на консервативната политика на БНБ.

Така че запазваме стълбовете на една добра бизнес среда. Трябва обаче да продължат реформите – въвеждане на електронното правителство и ограничаване на прекия контакт между бизнеса и администрацията, което поддържа корупционните практики. Трябва да се облекчат лицензионните и разрешителните режими, както и скъсяването на пътя до пазара. Това са резервите за подобряване на бизнес средата.

- Във връзка с подпомагането на реалния сектор, за което говорите, как ще се постигне събираемостта на данъците?

- Критикуват ни, че БВП е доста по-висок, а данъчните приходи са по-малки като предвиден относителен дял спрямо 2008 г., но има обективни причини за това. Причината е различната структура на българската икономика. През 2007-2008 г. беше изключително високо вътрешното потребление, което водеше до по-високи приходи от ДДС. За всички е ясно, че българската данъчна система е ориентирана към косвените данъци и основен приход се реализираше чрез тях. Сега вътрешното търсене намалю, но растежът се дължи на износа. Той не акумулира ДДС, а вади от системата данъчен кредит. Не бива да забравяме и балона, който се спуска, а беше свързан със строителството и зависимите от това производства. Той също генерираше допълнителни приходи от ДДС. Секторът за съжаление няма скоро да се възстанови. Така че сегашното съотношение данъци към БВП е обективно обусловено, но това спомага за намаляване на регулацията от страна на държавата и разпределението през бюджета да се намали. По-важно е парите да остават у хората и бизнеса и те да решават как да бъдат харчени, а не да бъдат изземвани чрез чиновническия апарат и той да решава как тези средства да бъдат преразпределени.

- Вярно ли е, че има намаляване на средствата за общините и че се източва ресурс от тях в полза на републиканския бюджет, като така се наказват местните власти, допуснали дефицити?

- Няма подобно нещо. Трансферът към общините е малко по-голям от миналогодишния в частта на средното образование, където има допълнителни инвестиции за целодневното обучение на първи и втори клас. Това, че някои общини са влезли в дефицити в резултат на неразумна икономическа и дългова политика, всъщност не е вина на държавата. Да, това се превръща в наш проблем, защото част от консолидираната фискална програма е изпълнението на техните бюджети. Дълговете, които те генерират от банки или от неразплатени задължения, рефлектират върху бюджетното салдо. Затова в бюджет 2012 г. са предвидени мерки за повишен контрол върху разходването на приходите не само на общините, но и на други бюджетни организации. Онзи ден приехме на първо четене промяна в Закона за финансовото управление, където се предвижда още една форма на превантивен контрол в държавни предприятия, които са част от държавния сектор и по европейската методика са част от консолидираната фискална програма. С тази цел министърът на финансите ще има текуща информация за сключени договори и неизпълнение на финансови задължения. В общините това не може да се случи по този начин, защото те са самоуправляващи се и се подчиняват на Закона за местното самоуправление и администрация, но чрез свои указания министърът ще има информация и ще следи този процес. Това се налага, защото там, където кметове и общински съветници са решили да водят неразумна финансова политика, те не могат да бъдат спрени чисто законово.

- Дефицитът в пенсионната и здравноосигурителната система нараства непрекъснато. Очевидно България не може да остане извън европейските процеси и повишаване на пенсионната възраст. Но вие бяхте обявили по-плавен преход, който да стартира от 2021 г., а минавате към по-радикален вариант. Налага ли се?

- Вече говорим за дефицит в пенсионноосигурителната система от около 2 млрд. лв. Толкова е записано в бюджета на ДОО – 1,9 млрд. лв. Това е дефицитът, който се покрива и трансферира от републиканския бюджет за сметка на данъците, но аз ще ви кажа, че дефицитът е много по-голям. В системата на ДОО той реално е около 5,5 млрд. лв. 2,5 млрд. лв. трансфер за 12-те процента участие на държавата в пенсионната система от републиканския бюджет отиват в пенсионната система плюс още около 980 млн. лв. за пенсионни вноски на държавната администрация. Системата на ДОО е загубила своя смисъл и философия да се самофинансира. А това на практика означава, че вноските са се превърнали в данък. Така стимулът да се плащат тези вноски се губи, дори се насърчава неплащането им. Това подрива пенсионната система, която е от 2000 г. в този формат.

ГЕРБ не предвижда кардинална промяна на пенсионната система, но и нищо по-добро не е измислено в Европа за съжаление. Не можем да пренебрегнем демографското развитие. Както знаем, то е регресивно и това означава увеличение на влиянието му върху пенсионната система. Няколко са лостовете за противодействие. И един от тях е увеличаване на възрастта за пенсиониране и нарастване на осигурителния стаж за достигане на пенсия. Сериозно се разисква между първо и второ четене на Закона за държавния бюджет да бъдат внесени промени, за да стартира реформата по-рано. На тристранката беше договорено това да започне от 2021 г., но разбирате, че това няма как да спаси пенсионната система, която се нуждае от реформи веднага. Предложението е още от следващата година с една година да се повиши възрастта и за мъжете – от 63 на 64, и за жените – от 60 на 61 г. А от 2015 г. да продължи поетапно повишаването през четири месеца, което означава системата да влезе в действие окончателно през 2020 г. В повечето европейски държави пенсионирането е на 65 години за мъжете и се говори за увеличение, но от тези години нагоре. Няма друг изход. С тази мярка още от 2012 г. по изчисление на НОИ ще се постигне икономия в размер на около 50 млн. лв., която веднага ще бъде пренасочена за увеличение на най-ниските пенсии от 136 на 145 лв., което ще покрие тригодишната инфлация. Освен това повече от 60% от хората в пенсионна възраст продължават да работят. Така че по-голямата част от пенсионерите няма да бъдат засегнати. От останалите 40% 20% вече са се пенсионирали по инвалидност. Около 15 000–18 000 души ще бъдат засегнати от мярката.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Правителството прави последен опит да спаси европарите за земеделие

<http://pari.bg/static/pdf/pages/05.pdf>

✓ **Още две години агония на млечния пазар**

<http://pari.bg/static/pdf/pages/12.pdf>

Вестник Стандарт

✓ **Милионери искат по-високи данъци**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-11-18&article=389466>

Американски милионери удариха в земята българските богаташи, като пожелаха правителството да им повиши данъците. 138 баровци отвъд океана се обърнаха с писмена молба към Конгреса. В нея те обявяват, че за благото на нацията предлагат да се отменят данъчните облекчения за богатите, въведени от бившия президент Джордж Буш. Представители на групата "Милионери - патриоти за финансова стабилност" ще се срещнат във Вашингтон с членове на т.нар. суперкомитет, който работи върху данъчната реформа в САЩ. "Ако изкарвате повече от един милион долара на година, трябва да плащате по-високи налози", категоричен е калифорнийският милионер Дъг Едуардс. "Онези от нас, които могат да си го позволят, трябва да излязат напред, подкрепи го Фил Вилърс от Computervision.

Вестник Труд

✓ **Проверяват здравната ДАНС - криела грешки**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1117254>

Изпълнителната агенция "Медицински одит" е манипулирала извършената проверка в столичната болница "Св. Иван Рилски". Това съобщи в четвъртък директорът на лечебното заведение д-р Дечо Дечев.

Когато контролорите от агенцията, по-познатата като медицинска ДАНС, пристигнали в "Св. Иван Рилски", д-р Дечев им предоставил солидна документация, включително с видеозаписи и файлове за сериозни нарушения в Клиниката по неврохирургия, оглавявана от проф. Венцеслав Бусарски.

"Много изненадващо обаче тези факти впоследствие не се появиха в одита. Затова написах писмо на здравния министър д-р Стефан Константинов, че констативният протокол е манипулиран, и то със съгласието на директора на агенцията доц. Златица Петрова", отсече д-р Дечев. Тъй като бил направен опит за прикриване на опасни за здравето на пациентите действия, директорът заявил още пред Константинов, че е готов да сезира и прокуратурата за случващото се в Клиниката по неврохирургия.

Екшънът там пламна в средата на август т. г. заради поставени в операционните зали камери. А с тяхна помощ се установи, че пациенти се държат в упойка по близо 2 часа, преди да започне операцията им. "Това може да е много опасно за болния", обясни д-р Дечев, който разполага с десетки примери за подобно лекарско "поведение".

Такъв е случаят с А. М. (виж факсимилетата), опериран на 2 септември т. г. Той бил поставен под анестезия и на изкуствено дишане в 8,48 ч. Операцията му обаче започнала в 10,08 ч. Т. е. час и 20 минути болният просто ей-така стоял под упойка. "В това време ръководителите на операционните екипи преглеждат пациенти на частно в консултативните си кабинети. За съжаление става дума за ежедневна практика. От 30-40 години", подчерта д-р Дечев.

Камерите откриват и манипулации с продължителността на операциите. Според протокола хирургичната интервенция на А. М. например е била извършена за 6 часа и 30 мин, но реално и според видеонаблюдението тя е траяла точно 4 часа и 52 мин. Още по-фрапантен е случаят с Р. В. (пак от 2 септември т. г.) Според видеонаблюдението той е бил опериран точно 2 часа и 15 мин, но според отчета за извършената дейност интервенцията е продължила 9 часа и 30 мин. Т. е. разликата е от 7 часа и 15 мин. "Труд" разполага с документи за още случаи, при които разминаванията в продължителността пък са от 1 до 2-3 часа.

Пак с камерите се установява, че вместо в операционната да работят по 4-ма неврохирурзи, както са вписани по отчетите, те са 2-ма. А няма и помен от тези, за които болни българи са си платили за избор на екип. До неотдавна тарифата за това тяхно желание стигаше 2500 лв.

Чрез записите ръководството на болницата засякло и случаи, при които операторите, поискани срещу съответната сума от болните, все пак влизали в операционната. "Но без престилка и ръкавици. А просто, за да си говорят с колегите", съобщи Пламен Таушанов, председател на Българската асоциация за закрила на пациентите (виж стр. 3).

Констативният протокол с резултатите от проверката на медицинската ДАНС, в които няма нито едно от описаните дотук нарушения, пристигнал в болницата на 18 октомври т. г. След писмата на д-р Дечев до д-р Константинов и до премиера Бойко Борисов обаче изведнъж на 14 ноември т. г. представители на агенцията му връчили нов акт за административни нарушения. Сред тях вече фигурират всички опасни практики, уловени от камерите. "Само че според нормативната уредба не може да се връчва акт за административно нарушение, което не е описано в констативния протокол", припомни д-р Дечев.

Ако с две думи трябва да се обобщи какво всъщност е установила медицинската ДАНС в "Св. Иван Рилски", отговорът е: персонални актове на неврохирурзи за съвсем формални нарушения. Като например за неправилно попълвана декларация от лекаря за избор на екип.

Д-р Дечев е категоричен, че при подобно качество на медицински одит е немислимо да се очакват положителни резултати от усилията за подобряване на качеството на лечение. "Светлина в тунела е ангажираността на здравния министър д-р Стефан Константинов, който не запуши ушите си за случващото се в болницата, а назначи проверка", завърши д-р Дечев.

✓ Държавните пари да бъдат следени като европейските, иска министър

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1117471>

Харченето на държавните средства трябва да става публично, като се заимства моделът на еврофондовете с информационната система ИСУН. Тази идея има подкрепата на финансовия министър Симеон Дянков, но не е ясно кога ще бъде въведена, стана ясно от думите на министъра по еврофондовете Томислав Дончев в четвъртък. В момента единственият начин да се разбере за какво се харчат държавните пари е изпълнението на бюджета. Цифрите обаче са общи, липсват конкретните проекти, както и движението по тях, каквато информация предоставя ИСУН.

Дончев участва в представяне на резултатите от гражданския мониторинг върху системата за публична информация на евроресурсите ИСУН. Изследването е на институт "Отворено общество" и Института за развитие на публичната среда. В системата има данни за седемте оперативни програми, които се финансират със средства от структурните и кохезионния фонд на ЕС. Но не така стоят нещата с Програмата за развитие на селските райони и програмата "Рибарство и аквакултури", управлявани от фонд "Земеделие", посочи Антоанета Цонева от Института за развитие на публичната среда.

"Мечтая системата ИСУН да не обхваща само европейското финансиране, а същите правила да важат и за цялото бюджетно финансиране", каза Дончев. Иначе остава усещането за двойни стандарти, допълни той. Друго, което се надява да стане, е всеки бенефициент да може да следи в реално време съдбата на искането си за плащане. Това ще подобри значително отчетността и отговорността на администрацията, смята министър Дончев.

✓ Пенсионната промяна ще сблъска поколенията

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1117397>

С Хасан АДЕМОВ, зам.-председател на парламентарната комисия по социална политика, разговаря Мишел Гутсузян:

- Г-н Адемов, обявихте, че увеличаването на пенсионната възраст с 1 година от 2012 г. е противоконституционно и че с тази мярка не могат да се увеличат приходите в бюджета на общественото осигуряване. Защо смятате така?

- Управляващите казват, че ще предложат увеличение на пенсионната възраст, за да търсят възможности за увеличение на минималните пенсии или на тези до 200 лв. Само че никъде по света увеличаването на възрастта за пенсия не е довело до ръст на приходите. Ако има ефект, той ще се види не утре, а след 10 години. Подходът на ГЕРБ е грешен, защото противопоставя сегашните пенсионери на бъдещите.

Очаква се промяната да бъде направена между двете четения на закона за бюджета на общественото осигуряване. Вкарването ѝ ще е задкулисно и ще се заобиколи тристранния съвет. Не може да се подхожда така, когато става въпрос за обществени отношения от най-висш порядък, тъй като пенсионната възраст засяга всички българи. Затова ще обсъдим въпроса дали може да се сезира Конституционния съд по този казус.

- ГЕРБ оправдава необходимостта от промените с влошената икономическа ситуация и препоръките на Европейската комисия (ЕК) за ускоряване на реформата в пенсионната система.

- Освен ускоряването на реформите ЕК препоръчва да има връзка между възрастта за пенсиониране и продължителността на живота. Данните показват, че в България мъжете живеят средно 70,1 години, а жените 77,2 години, а в Европейския съюз (ЕС) съответно 76,4 г. и 82,4 години. С други думи средната продължителност на живота в България е с 5 години по-ниска спрямо тази в Европа.

Като се елиминират случаите на ранно пенсиониране, пенсионната възраст у нас за мъжете е 64,1 г., а за жените - 60,2 г. В ЕС мъжете се пенсионира на 62 години, а жените - на 60,8 години. Това са данни на Евростат и националната статистика. Излиза, че при нас при по-ниска продължителност на живота средната пенсионна възраст е по-висока. Освен това на поколенията, на което му предстои да се пенсионира, свят му се зави от реформи.

- Какви тогава трябва да са промените, за да се намали огромният дефицит в бюджета на НОИ?

- Най-притеснителната тенденция е увеличаването на допълнителната субсидия от централния бюджет за покриване на недостига от осигуровки. По план през тази година той е 1,4 млрд. лв., а за следващата - близо 2 млрд. лв.

Управляващите казват, че увеличават парите за пенсии. За догодина те са със 172,6 млн. лв. повече спрямо тази година, но 96 млн. от тях са за увеличението на вдовишките надбавки.

Съвсем отговорно твърдя, че от началото на мандата управляващите не са увеличили нито една пенсия в България. За една година вдовишките добавки струват 400 млн. лв. Това са пари, които идват от държавния бюджет. Нека всички плащания, които не са част от осигурителната система, да отидат към социалното подпомагане. Така рискови групи ще се подпомагат с пари от бюджета. А не осигурителната система да бъде поднасяна като жертвено агънце за реализирането на политики.

Пенсионната система страда и заради огромните диспропорции. В сектор "Сигурност" се предлага увеличение на стажа от 25 на 27 години, за да се намали дефицитът. Обаче 7000 човека само в МВР отговарят на сегашните условия за пенсия и могат да се юрнат да се пенсионира, да спечелят 20 заплати обезщетения и да търсят реализация на пазара на труда.

- Звучи като омагьосан кръг. Къде е изходът?

- През 2010 г. приходите от вноските на сектор "Сигурност", които са изцяло за сметка на бюджета, са 213 млн. лв. Разходите за пенсията и обезщетенията им са 500 млн. лв. Не може да обвиняваме тези хора, защото те нямат никаква вина. Нека държавата бъде така добра да им позволи да се пенсионира при условията, при които са започнали.

- Да, но приходите от осигуровките им покриват по-малко от половината от разходите. Не трябва ли това да се промени и как?

- Като държавата плаща адекватен размер на вноските, който да покрива разходите за тази категория. За да се решат проблемите на осигурителната система, първо трябва да има активизиране на пазара на труда. За следващия бюджет се предвижда осигурените да бъдат с 50 000 по-малко, а приходите от вноски със 190 млн. лв. по-ниски. Друг проблем е, че много от хората са заети 4 часа или на непълно работно време. Как тогава искаме приходите от вноски да бъдат

адекватни? За догодина се предвижда средният осигурителен доход да е 622 лв., или с 27 лв. повече от изпълнението за тази година. Как ще се постигне той при тези нива на заетост, при замразяването на доходите?

- Значи страховете на управляващите, че дефицитът все повече се увеличава, са верни. Тогава не са ли прави в решението си?

- Проблемът е, че липсва политика за справяне със сивия сектор. Нека се съберат приходите от осигуровки, а не да се търси най-лесният начин - да се увеличават възрастта и стажът и да чакаме да се компенсират дефицитът, като противопоставяме поколения и професионални групи.

- Проблемите, за които говорите, са от повече от 10 години. Какво направихте за тяхното преодоляване през предишния мандат, когато бяхте председател на социалната комисия в парламента?

- По време на нашето управление икономиката беше съвсем различна. Тогава имахме излишъци и много лесно можехме да покрием дефицитите заради недостатъчното ниво на вноските. Защото дефицитът е цената от намаляването им през годините.

- Компенсирани сте недостига на приходи от вноски с излишъци, но пороците на системата са останали.

- Ако мислите, че със сегашните предложения пороците ще бъдат ликвидирани, се лъжете. Нямаме основание да се притесняваме от това, което сме направили. По време на предишното правителство безработицата беше под 6%, заетите бяха над 3 млн., а пенсиите бяха увеличавани много пъти.

При положение че излишъците покриваха разходите на системата, трудно можеше да се говори за промени на параметрите на реформата. Още повече че тя беше приета през 2000 г. и се чакаше да се види ефектът от нея. Както казва бившият социален министър Иван Нейков, в осигуряването няма решения с магическа пръчка. Не може постоянно да се променят условията. Още повече че на хората в предпенсионна възраст свят им се зави от реформи.

- Синдикатите обявиха, че пак ще излязат на протест. Очаквате ли управляващите да се откажат от намерението си под техния натиск, както се случи преди година?

- Мисля, че този път ГЕРБ няма да се поддаде на натиск и ще вземе предложените решения. Може би премиерът ще реши окончателно, както се случва през последните години.

- Възможно ли е повишаването на пенсионната възраст да стане мотив за вот на недоверие към правителството?

- Първо трябва да бъдат приети тези промени и да бъдат анализирани. На този етап такава дискуссия не е имало.

- Бяхте водач на листата на ДПС за общински съветници в Разград. Спечелихте, но се отказате, и мястото ви беше заето от ваш съпартиец. Не смятате ли, че това е подмяна на вота на избирателите?

Това е практика от 1989 г. На всички избори е имало такова нареждане на листите, което да привлече избирателите. Въобще не може да става въпрос за подмяна на вота, защото всички, които са в листата, са достойни хора и могат да работят в общинския съвет по начина, по който бих могъл да работя и аз. Само да припомня, че сегашният премиер беше избран за народен представител от два региона на изборите през 2005 г. Той отстъпи своето място на Лъчезар Иванов, но тогава такава дискуссия нямаше.

- Ако бяхте избран за кмет на Разград, щяхте ли да се откажете от поста, за да бъдете депутат?

- Естествено, че не.

[Вестник 24 часа](#)

✓ 2% от вноската за здраве и още от пенсионната - към лични сметки

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1117243>

Повечето страни от Европейския съюз са изправени пред сериозни проблеми, които ще се отразят негативно на България. За да сме подготвени за евентуалните шокове, трябва да имаме бюджет, който е консервативен в прогнозите си и реформаторски в политиките си.

Което отговаря на дългосрочната цел за стабилна фискална политика.

Фокусът на представения от Института за пазарна икономика "Алтернативен бюджет с ниски данъци за 2012" е върху балансиран бюджет с необходимите буфери и резерви срещу евентуално задълбочаване на дълговата криза в Европа и навлизането в нова рецесия, която няма да подмине и България.

А приемането на конституционни фискални правила и започването на пенсионна реформа още от 2012 г. ще гарантират дългосрочна устойчивост на публичните ни финанси.

Фискални правила има в повечето страни-членки на ЕС, като на много места те бяха затегнати през последните години.

За да са още по-обвързващи и неподлежащи на популизъм, правилата са записани в конституциите на повечето страни. До 2012 г. България има само неписани фискални правила, но с промени в закона за устройството на бюджета от догодина се налага таван на общите държавни разходи - 40% от БВП, и на дефицита - 2% от БВП. В сравнение с нас фискалните правила в други страни в ЕС изглеждат по-строги, което е аргумент за предложението тези правила да бъдат съпътствани с промени в конституцията. Така България ще изпрати силен сигнал към инвеститорите, че се ангажира със стабилна фискална политика.

България е известна с разумна политика по отношение на публичните си финанси, но последните години показаха, че това поведение е условно. Още с настъпването на кризата през 2009 г. благоразумието остана на заден план, засенчено от все повече искания за дефицитно харчене и оправдания със заварени ангажменти.

Последните прогнози на Европейската комисия показват, че в периода 2010-2013 г. се очаква страната ни да регистрира първични бюджетни дефицити. Това е показател, който изключва лихвените плащания от фискалния баланс. Дефицит по него показва, че една страна не е способна да си покрива дори текущите разходи, а за да обслужва разходите по стария дълг, в общия случай е принудена да поема нов такъв.

От тази гледна точка, а и заради високата държавна задължнялост на повечето страни в ЕС, приемането на фискални правила е важно - ще осигури повече предвидимост и ще е застраховка срещу популистски политики. Конкретно за бюджет 2012 г. предлагаме няколко промени в данъчните закони, с които да се премахне данък дивидент, данъкът върху застрахователните премии и други неефективни данъци, като например този върху наследството. Предлагаме и данъкът върху едноличните търговци да се намали до 10% и да се премахнат съществуващите данъчни преференции. Според нас 2% от здравната вноска трябва да се прехвърли към частен здравен фонд, а 2% от пенсионната - към лична пенсионна сметка. Общият ефект е свиване на очакваните приходи за 2012 г. до малко над 27 млрд. лв. Предлагаме и сериозно свиване на разходите.

- Намаляване с 10% на текущите разходи за заплати и издръжка, което може да бъде постигнато чрез закриване на ненужни структури и програми. Примери за такива структури са Държавна агенция за българите в чужбина и Изпълнителна агенция "Военни клубове и военнопочивно дело", а за програми - Военно-патриотично възпитание и военнопочивно дело.
- Намаляване на субсидиите (сред които преобладават земеделските помощи и субсидиите за железопътен транспорт) с 25%.
- Държавните служители, полицаи, военни би следвало да поемат разходите по осигуровките си, както правят и останалите работещи.

Като се намали и броят на дължимите заплати при пенсиониране в публичния сектор с цел намаляване на разходите, свързани с административната оптимизация. Тези мерки биха свили държавните разходи до 26,25 млрд. лв. За по-голяма устойчивост на бюджета срещу шокове от ЕС предлагаме в разходната част да се въведат два буфера. Първо - увеличаване на резерва за непредвидени и неотложни разходи до 420 млн. лв. и второ - връщане на 90%-ното правило за разходите.

То беше в сила дълги години, докато икономиката растеше с над 6%, а бюджетът реализираше сериозни излишъци. Няма логика в момент на висока несигурност да бъде отменено. Според нас през първите 6-9 месеца на годината трябва да се отпускат 90% от предвидените държавни средства и ако се наблюдава здравословен икономически ръст и добро представяне на приходите, през останалата част на годината да се отпуснат останалите средства.

Важно е още от 2012 г. да започне дълго отлаганата пенсионна реформа. Това, което беше прието през 2010 г., едва ли може да се нарече промяна в правилната посока, след като едва година по-късно тя се провали с гръм и трясък - очаква се неизпълнение на очакваните приходи, а дефицитът на НОИ може да достигне 2,2% от БВП.

Основните пробойни в системата са възможностите за ранно пенсиониране на категорияните работници и ниският контрол при отпускането на пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест. При тези две групи пенсионери средната възраст на пенсиониране през 2010 г. е съответно 50,6 г. и 46,2 г., което е далеч под тази за осигурителен стаж и възраст - 61,1 г. В резултат ефективната пенсионна възраст за цялата икономика е 57 г. - една от най-ниските в Европа. Същевременно 2/3 от пенсионерите в работоспособна възраст получават пенсии за инвалидност. За да се постигне по-стабилна пенсионна система, освен прехвърлянето на 2% от пенсионната вноска в държавното осигуряване към лична сметка предлагаме още увеличаване на ефективната пенсионна възраст за икономиката. Това може да стане чрез стъпково повишаване на възрастта за пенсиониране с поне 6 месеца на година още от 2012 г., а не от 2021 г. Важно е това да не става само за работещите трета категория труд, а за всички. Заедно с това трябва да се затегне контролът над отпускането на инвалидните пенсии.

Разчетен така, алтернативният бюджет на ИПИ за 2012 г. залага малък излишък от 22,4 млн. лв. и първичен излишък от 716 млн. лв. С него страната спокойно може да покрие лихвените си плащания от 713,6 млн. лв. за 2012 г., без да трупат нови задължения. Такъв бюджет дава възможност България силно да се открои на фона на останалите икономики в ЕС, които са затънали в дългове и продължават да трупат нови задължения.

Другата полза е повишаване на ефективността на държавната администрация, което неминуемо ще помогне за постигане на по-добра бизнес среда. България ще има стабилна основа както за посрещане на бъдещи шокове, така и за бързо възстановяване след кризата.

[News.bg](http://news.bg)

✓ Синдикатите напускат Тристранката

http://news.ibox.bg/news/id_972098536

КТ "Подкрепа" напуска социалния диалог "на всички нива". Това съобщи председателят на Националния стачен комитет **Евгени Душков**, цитиран от БНР.

Синдикатите **настояват за оставката** на вицепремиера Симеон Дянков заради намерението му да повиши пенсионната възраст с **една година още от януари**.

КТ Подкрепа настоява правителството **да уважи** споразумението, което предвижда покачването на възрастта да започне **едва през 2021 година**.

Обръщаме се към премиера г-н Борисов да преосмисли оставането на **г-н Дянков** в правителството. *Преди две години не кой да е друг, а Симеон Дянков каза, че **ще се намалят** с два пункта пенсионните вноски и щеше да докара много пари по някакъв начин. Видяхме дали ги докара и докъде се стигна **снамаляването***, коментира Душков.

Той допълни, че миналата година отново е трябвало да се повишават пенсионните вноски. Вместо да се види защо няма пари, най-лесното е да се реже или от доходите, или да се увеличава възраст, изтъкна синдикалистът.

Ръководството на КТ "Подкрепа" е дало мандат на Стачния комитет **да организира ефективни протести** и срещу новия ред на заплащане в държавната администрация, при който се **отменят добавките** за прослужено време.

Припомняме, вчера на пресконференция от КНСБ също изразиха готовност за стачни действия.